

**RAPPORT VOORKOMEN/
BESTRIJDING PENICILIUM EN
BOTRYTIS IN EUPHORBIA**

Inhoudsopgave

- 1 Samenvatting
- 2 Inleiding
 - 2.1 Probleemstelling
 - 2.2 Onderzoeksdoel
- 3 Opzet van de proef
- 4 Resultaten
- 5 Conclusie en aanbeveling

1. Samenvatting

Eerder onderzoek toonde aan dat het beïnvloeden, c.q. afremmen van de nectarvorming niet of nauwelijks mogelijk is. Restte ons niets anders dan curatief in te grijpen, immers de nectar vormt een voedingsbodem voor penicillium. Door het gewas met veel water af te spoelen is de aantasting en de nectar grotendeels te verwijderen. Het natte gewas en het oplopen van de rv kunnen wel weer leiden tot een botrytisaantasting. We hebben de diverse fabrikanten benaderd met het verzoek ons middelen beschikbaar te stellen waarvan zij een preventieve en/of curatieve werking verwachten tegen penicillium en/of botrytis. In totaal hebben we een viertal middelen getest op twee praktijkbedrijven. Water is als controlebehandeling uitgevoerd. In week 44 en 49 zijn op elk bedrijf een aantal bespuitingen uitgevoerd door een gewasbeschermingspecialist van Nic. Sosef, die naast de telers ook de visuele beoordeling verrichtte.

Na het eerste blok bespuitingen gaven twee middelen een positief resultaat. Beide leverden aan het eind van de teelt een schimmelvrij proefveld op, terwijl in de andere velden en in de omliggende teelt schimmelpuis waarneembaar was. Wel was er na drie bespuitingen wat residu zichtbaar. Met deze hoopgevende resultaten werd in week 49 de herhalingsproef gestart. Bij deze proef waren de resultaten echter anders. Ten eerste startte beide bedrijven al met een aantasting in de bloemen. Daarbij lukte het met geen enkel middel de bloemen schoon te krijgen. Maar gedurende het leegbossen van het plantvak begonnen wel alle velden op te knappen. Het lijkt er daardoor op dat het preventief toepassen noodzakelijk is om het gewenste resultaat te halen.

Alle middelen geven een zekere remming op de ontwikkeling van het schimmelpuis. Bewust wordt gesproken over schimmelpuis omdat niet is vastgesteld of het botrytis of penicillium is! De middelen van Basf en Syngenta die in de proef zijn gebruikt, geven mogelijkheden tot een vervolgonderzoek. Daarbij zal gekeken kunnen worden naar de manier van toepassen en het tijdstip en eventueel het toevoegen van hulpstoffen e.d. Voor beide middelen wordt in de loop van het jaar een toelating of uitbreiding verwacht, waarna ook in de praktijk gebruik kan worden gemaakt van deze middelen. De gewascommissie zal tegen die tijd de namen van de middelen ook bekend maken.

2 Inleiding

2.1. Probleemstelling

Euphorbia vormt tijdens de bloemaanleg en afrijping een overvloed aan nectar. Deze nectar is op haar beurt weer een voedingsbodem voor de penicillium. Om te voorkomen dat deze schimmel zich ontwikkelt moet de teler zijn gewas afsproeien met water. Door het overvloedige gebruik van water verhoogt de rv in de kas, wat weer een verhoogde kans op botrytis geeft. In het seizoen 2002/2003 hebben we middels een praktijkonderzoek geprobeerd inzicht te krijgen in de nectarvorming en of we dit konden sturen. Helaas bleek uit het onderzoek dat de productie van nectar niet of nauwelijks is te beïnvloeden/sturen. Hierdoor zien wij ons genoodzaakt ons toch te richten op de vraag of er middelen voorhanden zijn die zowel het ontstaan van Penicillium als de gevolgschade in de vorm van botrytis kunnen voorkomen. Doordat er tot op heden geen effectief, breedwerkend middel voorhanden is kunnen wij geen betrouwbaar product afleveren. Dit is zeer schadelijk voor een product dat economisch toch al zeer onder druk staat. Daar Euphorbia voor de fabrikanten een te klein gewas is om onderzoek uit te voeren, maar het voor de teelt noodzakelijk is om genoemde ziektes te bestrijden, zien wij ons genoodzaakt onderzoek met bepaalde middelen zelf uit te voeren.

2.2 Onderzoekdoel

Selecteren van breed werkende middelen waarmee we een aantasting van penicillium en botrytis kunnen voorkomen en we een betrouwbaar product in de markt kunnen zetten. Werking van de betreffende middelen tonen we aan middels spuitproeven.

3. Opzet van de proef en taakverdeling

Op twee praktijkbedrijven werden bij verschillende beplantingen proefveldvakjes ingericht waar tijdens de bloei de behandelingen worden uitgevoerd. In het onderzoek wilden we vier middelen meenemen, te weten: Switch (Syngenta), Collis (BASF), Flint (Bayer) en Frupica (Certis). De betreffende fabrikanten zijn allen bereid gevonden aan deze proef mee te werken. Een gewasbeschermingspecialist van Nic. Sosef nam het spuiten voor zijn rekening en verzorgde samen met de telers voor de waarnemingen. Groeiservice verzorgde de proefaanvraag, benaderde de fabrikanten en de verslaglegging. De begeleiding tijdens voorbereiding, uitvoering en beoordeling werd verzorgd door een begeleidingscommissie bestaande uit leden van de Landelijke Gewas Commissie Euphorbia, incidenteel aangevuld met begeleiding van een van de fabrikanten.

4. Resultaten

Na het eerste blok bespuitingen gaven twee middelen een positief resultaat. Beide leverden aan het eind van de teelt een schimmelvrij proefveld op, terwijl in de andere velden en in de omliggende teelt schimmelpluis waarneembaar was. Wel was er na drie bespuitingen wat residu zichtbaar. Met deze hoopgevende resultaten werd in week 49 de herhalingsproef gestart. Bij deze proef waren de resultaten echter anders. Ten eerste startten beide bedrijven al met een aantasting in de bloemen. Daarbij lukte het met geen enkel middel de bloemen schoon te krijgen. Maar gedurende het leegbossen van het plantvak begonnen wel alle velden op te knappen. Het lijkt er daardoor op dat het preventief toepassen noodzakelijk is om het gewenste resultaat te halen.

5. Conclusie en aanbeveling

Alle middelen geven een zekere remming op de ontwikkeling van het schimmelpluis. Bewust wordt gesproken over schimmelpluis omdat niet is vastgesteld of het botrytis of penicillium is! De middelen van Basf en Syngenta die in de proef zijn gebruikt, geven mogelijkheden tot een vervolgonderzoek. Daarbij zal gekeken kunnen worden naar de manier van toepassen en het tijdstip en eventueel het toevoegen van hulpstoffen e.d. Voor beide middelen wordt in de loop van het jaar een toelating of uitbreiding verwacht, waarna ook in de praktijk gebruik kan worden gemaakt van deze middelen. De gewascommissie zal tegen die tijd de namen van de middelen ook bekend maken.